

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ГІГІЄНИ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ТОКСИКОЛОГІЇ ФПДО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
проф. М.Р. Гжеговський

“04” 03 2021 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“РАДІАЦІЙНА БЕЗПЕКА”
ДЛЯ ЛІКАРІВ РЕНТГЕНОЛОГІВ, РАДІОЛОГІВ
ШИФР СПЕЦІАЛЬНОСТІ: 45. 2.
(ЦИКЛ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ — 0,5 місяця)**

Кількість навчальних годин: лекцій - 10, семінарські заняття - 18,
практичні заняття - 24, самостійна робота - 32,
додаткові програми – 6. Разом – 90 годин.
Кредити ECTS – 3.

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
гігієни та профілактичної токсикології ФПДО
протокол № 12
від “26” січня 2021 р.
Завідувачка кафедри
доц. Лотоцька-Дудик У.Б.

Затверджено
методичною комісією ФПДО
протокол № 1
від “11” лютого 2021 р.
Голова методичної комісії
доц. Сінкорів О.Є.

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Данила Галицького
ФАКУЛЬТЕТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
КАФЕДРА ГІГІЄНИ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ ТОКСИКОЛОГІЇ ФПДО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
проф. М.Р. Гжегоцький

“ ” _____ 2021 р.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“РАДІАЦІЙНА БЕЗПЕКА”
ДЛЯ ЛІКАРІВ РЕНТГЕНОЛОГІВ, РАДІОЛОГІВ
ШИФР СПЕЦІАЛЬНОСТІ: 45. 2.
(ЦИКЛ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ — 0,5 місяця)

Кількість навчальних годин: лекцій - 10, семінарські заняття - 18,
практичні заняття - 24, самостійна робота - 32,
додаткові програми – 6. Разом – 90 годин.
Кредити ECTS – 3.

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
гігієни та профілактичної токсикології ФПДО
протокол № 12
від “26” січня 2021 р.
Завідувачка кафедри
доц. Лотоцька-Дудик У.Б.

Затверджено
методичною комісією ФПДО
протокол № 1
від “11” лютого 2021 р.
Голова методичної комісії
доц. Січкоріз О.Є.

Львів-2021

Програма навчальної дисципліни циклу тематичного удосконалення за фахом
“Радіаційна безпека” для лікарів-рентгенологів (шифр спеціальності: 45. 2.)

Розробники:

Лотоцька-Дудик У.Б. - кандидат медичних наук, доцент, завідувачка кафедри кафедри гігієни та профілактичної токсикології ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького;

Крупка Н.О. - кандидат медичних наук, доцент кафедри гігієни та профілактичної токсикології ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького.

Томків В.М. - кандидат медичних наук, доцент кафедри гігієни та профілактичної токсикології ФПДО ЛНМУ імені Данила Галицького.

Рецензент:

Кузьмінов Б.П. - доктор медичних наук, професор, директор НДІЕГ ЛНМУ імені Данила Галицького.

© ЛНМУ імені Данила Галицького, 2021

© У.Б. Лотоцька-Дудик, Н.О. Крупка, Томків В.М., 2021

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Цикл тематичного удосконалення “Радіаційна безпека” для лікарів-рентгенологів і радіологів проводиться згідно з “Порядком проведення навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки персоналу і посадових осіб суб’єктів окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії”, затвердженим наказом Держатомрегулювання 02.10.2014 р. № 143, і передбачає періодичне навчання персоналу, яке проводиться з урахуванням ступенів ризику від провадження діяльності в сфері використання ядерної енергії, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 13 листопада 2013 року № 824 «Про затвердження Порядку здійснення державного нагляду за дотриманням вимог ядерної та радіаційної безпеки», з подальшою перевіркою знань відомчими комісіями, створеними на базі рентген-радіологічних відділень обласних лікарень (лист Західної державної інспекції з ядерної та радіаційної безпеки від 07.12.2015 р. № 916/32-10).

Цикл розрахований на 90 навчальних годин (2 тижні), складається з 10 годин лекцій, 18 годин семінарських, 24 години практичних занять, 32 години самостійної роботи і висвітлює основні теоретичні та практичні питання радіаційної безпеки персоналу рентгендіагностичних кабінетів і радіологічних відділень лікувальних закладів.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН ЦИКЛУ ТЕМАТИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ “РАДІАЦІЙНА БЕЗПЕКА”

Термін навчання 0,5 місяця
Кількість навчальних годин — 90

№ з/п	Назва розділу	Кількість учбових годин				
		Лекції	Семінари	Практичні	Самостійна робота	Всього
1.	Радіаційна безпека	10	12	24	32	78
	Залік	-	6	-	-	6
	Разом	10	18	24	32	84
Додаткові програми						
2.	Новітні інформаційні технології в медицині і фармації					2
3.	Спеціальна військова підготовка					2
4.	Медичне і фармацевтичне право					2
	Всього					6
	Разом	10	18	24	32	90

Завідувачка кафедри гігієни
та профілактичної токсикології ФПДО,
к. мед. н., доц.

У.Б. Лотоцька-Дудик

Тематичний план лекцій циклу тематичного удосконалення

№ з/п	ТЕМА	Год	Викладач
1.	Властивості іонізуючих випромінювань, їх взаємодія з речовиною. Дозиметрія та радіометрія.	2	Доц. Лотоцька-Дудик У.Б.
2.	Використання джерел іонізуючих випромінювань у медичній практиці та їх вплив на формування дозових навантажень людини.	2	Доц. Лотоцька-Дудик У.Б.
3.	Біологічна дія іонізуючих випромінювань. Клінічні прояви променевих уражень людини. Гострі, хронічні та віддаленні наслідки.	2	Доц. Крупка Н.О.
4.	Гігієнічне регламентування радіаційного впливу на людину. Радіаційна безпека персоналу та пацієнтів при застосування закритих і відкритих джерел іонізуючих випромінювань.	2	Проф. Кузьмінов Б.П.
5.	Гігієнічні аспекти проблеми радіоактивних відходів.	2	В.о. доц. Колінковський О.М.
	РАЗОМ	10	

Тематичний план семінарських занять

№ з/п	ТЕМА	Год	Місце проведення
1.	Види та джерела іонізуючих випромінювань, їх взаємодія з речовиною та одиниці вимірювання. Принципи та методи дозиметрії та радіометрії.	2	Кафедра
2.	Радіобіологічні ефекти в опроміненому організмі. Види променевих уражень людини.	2	Кафедра
3.	Загальні гігієнічні принципи захисту при роботі з джерелами іонізуючих випромінювань.	2	Кафедра
4.	Норми радіаційної безпеки України. Основні санітарні правила роботи з джерелами іонізуючих випромінювань в Україні.	2	Кафедра
5.	Вимоги до радіаційної безпеки медичних рентгенодіагностичних апаратів, планування та санітарно-технічного устаткування рентгенодіагностичних кабінетів. Порядок обліку індивідуальних доз опромінювання персоналу та пацієнтів.	2	Кафедра
6.	Радіаційна безпека персоналу та пацієнтів при застосуванні закритих і відкритих радіонуклідних джерел в медичній практиці.	2	Кафедра
7.	Залік	6	Кафедра
	РАЗОМ	18	

Завідувачка кафедри гігієни та профілактичної токсикології ФПДО,
к. мед. н., доц.

У.Б. Лотоцька-Дудик

Тематичний план практичних занять

№ з/п	ТЕМА	Год	Місце проведення
1.	Методи вимірювання радіаційних параметрів іонізуючих випромінювань.	2	Кафедра
2.	Радіаційний контроль за опроміненням персоналу та пацієнтів.	2	Кафедра
3.	Державна санітарно-гігієнічна експертиза приладів і пристроїв - джерел іонізуючих випромінювань. Протокол та висновок експертизи.	2	Кафедра
4.	Проектно-технічна документація на рентгендіагностичний кабінет. Розрахунки стаціонарного захисту рентгенівських кабінетів різного профілю.	2	Кафедра
5.	Радіаційний захист персоналу та пацієнтів рентгендіагностичних кабінетів.	2	Кафедра
6.	Радіаційний захист персоналу та пацієнтів радіологічного блоку онкодиспансера при використанні дистанційної та контактної γ -терапії.	2	Кафедра
7.	Питання радіаційної безпеки при роботі з відкритими радіонуклідними джерелами в медичній практиці.	4	Кафедра
8.	Діяльність спеціалізованих медичних комісій, які проводять медичні огляди осіб, що контактують з іонізуючими випромінюваннями. Диспансеризація осіб, які зазнали дії іонізуючих випромінювань.	4	Кафедра
9.	Радіоактивні відходи, правила поводження.	4	Кафедра
	РАЗОМ	24	

Завідувачка кафедри гігієни
та профілактичної токсикології ФПДО,
к. мед. н., доц.

У.Б. Лотоцька-Дудик

Тематичний план самостійної роботи

№ з/п	ТЕМА	Год
1.	Види і властивості іонізуючих випромінювань й радіонуклідів.	2
2.	Принципи та методи дозиметрії та радіометрії.	2
3.	Радіобіологічні ефекти в опроміненому організмі. Види променевих уражень людини.	2
4.	Класифікація джерел іонізуючого випромінювання. Використання джерел іонізуючого випромінювання в медичній практиці та їх вплив на формування дозових навантажень на людину.	2
5.	Норми радіаційної безпеки України, основні положення.	2
6.	Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України, основні положення.	2
7.	Проектно-технічна документація на рентгендіагностичний кабінет.	2
8.	Вимоги до радіаційної безпеки медичних рентгендіагностичних апаратів, планування та санітарно-технічного устаткування рентгендіагностичних кабінетів.	2
9.	Радіаційний захист персоналу та пацієнтів рентгендіагностичного кабінету.	2
10.	Радіаційна безпека персоналу та пацієнтів при застосуванні закритих радіонуклідних джерел в медичній практиці.	2
11.	Радіаційна безпека персоналу та пацієнтів при застосуванні відкритих радіонуклідних джерел в медичній практиці.	2
12.	Діяльність спеціалізованих медичних комісій, які проводять медичні огляди осіб, що контактують з іонізуючими випромінюваннями.	2
13.	Радіоактивні відходи в медичній практиці, методи їх знешкодження.	2
14.	Радіаційні аварії на об'єктах, які використовують медичні джерела іонізуючих випромінювань.	2
15.	Застосування засобів індивідуального захисту в зоні радіоактивного забруднення.	4
	<i>РАЗОМ</i>	32

Завідувачка кафедри гігієни
та профілактичної токсикології ФПДО,
к. мед. н., доц.

У.Б. Лотоцька-Дудик

РЕЦЕНЗІЯ
НА РОБОЧУ НАВЧАЛЬНУ ПРОГРАМУ
циклу тематичного удосконалення “Радіаційна безпека”

Робоча навчальна програма складена на підставі “Порядку проведення навчання і перевірки знань з питань радіаційної безпеки персоналу і посадових осіб суб’єктів окремих видів діяльності у сфері використання ядерної енергії”, затв. наказом Держатомрегулювання 02.10.2014 р. № 143.

Запропонована тематика циклу тематичного удосконалення “Радіаційна безпека” включає 10 годин лекційного курсу, 18 годин семінарських занять, 24 години практичних занять і 32 години самостійної роботи. Тривалість циклу тематичного удосконалення 2 тижні, разом 90 годин.

Тематика занять відповідає вимогам до навчального плану та програми циклу тематичного удосконалення, охоплює найважливіші теоретичні та практичні питання для лікарів-рентгенологів і лікарів-радіологів лікувально-профілактичних закладів.

Робоча навчальна програма сприятиме підвищенню кваліфікаційного рівня слухачів цього циклу тематичного удосконалення і може бути впроваджена в навчальний процес кафедри гігієни та профілактичної токсикології ЛНМУ імені Данила Галицького.

Рецензент
доктор медичних наук, професор,